

Gemeenteraad gemeente Berkelland

Zaaknummer : 6519
Onderwerp : resultaten 2019 Yunio jeugdgezondheidszorg
Bijlage : resultaten 2019 in cijfers
Verzonden 04 JUNI 2020

Geachte leden van de raad,

In de raadsvergadering van 18 februari 2020 hebben wij u toegezegd u te informeren over de resultaten 2019 van Yunio jeugdgezondheidszorg. Yunio voert de jeugdgezondheidszorg uit voor de 0 tot 4 jarigen. Enkele weken geleden hebben wij van Yunio de verantwoording over het afgelopen jaar ontvangen. Daarom kunnen wij u nu op de hoogte brengen van het volgende.

Wettelijke verantwoordelijkheid

Op grond van de Wet publieke gezondheid (Wpg) is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg (JGZ). De JGZ is de publieke gezondheidszorg voor jeugd tussen 0 en 18 jaar. Doel van de JGZ is het bevorderen, beschermen en beveiligen van de gezondheid en de lichamelijke en geestelijke ontwikkeling van jeugdigen van 0-18 jaar, zowel individueel als op groepsniveau. De JGZ voert voor alle kinderen preventieve screeningen uit: lichamelijk, cognitief en psychosociaal. JGZ vervult zo een belangrijke rol in vroegsignalering van risico's, korte interventies en doorverwijzing. De uitvoering van de JGZ wordt al jaren gedaan door twee uitvoerende partijen, Yunio en de GGD. Yunio neemt de leeftijd 0-4 jaar voor haar rekening en de GGD richt zich op de 4-18 jarigen. Niet alleen bij de overdracht van kinddossiers, maar ook op inhoudelijke thema's werken zij samen aan een doorgaande lijn van jeugdgezondheidszorg. In deze brief gaan wij verder in op de activiteiten van Yunio.

Jaarlijkse subsidie

De gemeente Berkelland heeft, net als de overige Achterhoekse gemeenten en Lochem en Zutphen, een subsidieafpraak met Yunio om de jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar jaarlijks uit te voeren. Over 2019 bedragen de kosten voor deze gemeente voor de uitvoering van het basispakket JGZ € 565.082. Voor het uitvoeren van het Rijksvaccinatieprogramma is € 43.214 ingezet. De kosten van het maatwerkproduct Home-Start komen neer op € 31.590. Daarnaast voert Yunio de pilot InHuis Steungezinnen uit, waarvan de kosten op jaarbasis € 13.700 bedragen.

Bereik van Yunio

Alle kinderen tussen 0 en 4 jaar en hun ouders krijgen een aanbod van vaccinatie, screening, informatie, advies en opvoed- en opgroeiondersteuning. Ruim 99% van alle kinderen wordt regelmatig gezien door de jeugdverpleegkundige en/of jeugdarts van Yunio. Dit is daarmee een belangrijke voorziening in het preventieve jeugdbeleid op het gebied van opgroeien, opvoeden, en vroegtijdig signaleren van ontwikkelingsachterstanden. De ontwikkeling van de kinderen wordt gemonitord. Waar nodig worden zij naar extra ondersteuning begeleid.

Het succes van het hoge bereik is te danken aan het werken volgens het protocol 'Non-bereik'. Volgens dit protocol legt de jeugdverpleegkundige heel actief contact met de gezinnen die niet of niet meer bij de JGZ komen. Zij probeert vooral het gezin weer in zorg te nemen of om afspraken te maken over welke zorg dit kind dan wel ontvangt. Het kind komt bijvoorbeeld wel bij een kinderarts. Voor kinderen die bij geen enkele andere instantie in zorg zijn, stuurt Yunio een bericht naar de huisarts met de melding dat het kind nergens in beeld is. In de bijlage ziet u in tabel 1 het overzicht van het bereik en non-bereik uitgewerkt.

Basispakket JGZ

In 2019 heeft Yunio 1308 kinderen in zorg gehad, waarvan 321 zuigelingen en 987 peuters. Alle kinderen krijgen het in het basispakket afgesproken aanbod via onder andere huisbezoek, consultatiebureau en spreekuur. De activiteiten binnen het basispakket zijn:

- mijn kinddossier: een online portaal met informatie voor ouders over de ontwikkeling van hun kind;
- uitvoering 22 weken-prik bij zwangeren;
- prenataal huisbezoek: voor (aanstaande) ouders die zich zorgen maken of problemen hebben tijdens de zwangerschap;
- coördinatie hieprikscreening en neonatale gehoorscreening;
- postnataal huisbezoek (2 weken na de geboorte), huisbezoek bij 18 maanden bij eerste kinderen van een gezin of huisbezoek op indicatie;
- het consultatiebureau, consultatiebureau op indicatie of telefonisch consult op indicatie;
- taalscreening, taalstimulering en toeleiding naar voorschoolse educatie;
- informatie en advies, telefonische bereikbaarheid 24/7, verpleegkundig spreekuur (inloop) en whatsapp-contact met jeugdverpleegkundige;
- kortdurende video hometraining (ondersteuning en normaliseren);
- samenwerking met andere organisaties t.b.v. afstemming zorg en toeleiding (o.a. kindercentra, GGD, integrale vroeghulp, sociaal wijkteam, deelname aan netwerken).

Screening taal- en ontwikkelingsachterstand

Een belangrijke basistaak is om de taalontwikkeling van kinderen te monitoren, taalstoornissen op te sporen, te adviseren en bij taalachterstanden zo nodig te verwijzen. Hierbij wordt onder andere gebruik gemaakt van het Van Wiechen Ontwikkelingsonderzoek: op alle onderzoeksmomenten wordt de ontwikkeling van de spraak-taal, sociaal gedrag, motoriek en communicatie beoordeeld. Doelgroepkinderen worden toe geleid naar de voorschoolse educatie bij kinderopvangorganisaties. In 2019 betrof het 80 doelgroepkinderen met taalachterstand.

Kortdurende videohometraining

Videobegeleiding is een methodiek die tot doel heeft door middel van filmbeelden van het contactmoment met hun kind, ouders te ondersteunen bij hun vragen over de opvoeding. Het geeft ouders zicht op en inzicht in de geslaagde contactmomenten tussen hen en hun kind. De jeugdverpleegkundige laat ouders zien hoe ze het geslaagde contact kunnen benutten bij de aanpak van hun kind. Het zelfvertrouwen van ouders wordt hierdoor versterkt en problemen in de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen worden voorkomen. In 2019 heeft Yunio dit instrument voor 86 gezinnen ingezet in haar gehele werkgebied.

Vaccineren

Het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) is een collectief preventieprogramma dat de overheid sinds 1957 aanbiedt. Het RVP beschermt kinderen tegen 12 ernstige infectieziekten en daarom komen deze ziekten bijna niet meer voor. Vaccineren blijft nodig om dat zo te houden. In Berkelland vaccineert Yunio kinderen van 0 - 4 jaar en de GGD de 4 - 18 jarigen. Yunio investeert daarbij extra in het verhogen van de vaccinatiegraad. Dat betekent het geven van voorlichting en extra tijd voor gesprekken, juist met ouders die twijfels hebben. Voor alle vaccinaties ligt de vaccinatiegraad in Berkelland hoger dan gemiddeld in Nederland. Samen met de GGD is er een infographic gemaakt over de vaccinatiegraad in elke gemeente. Via deze link <https://www.ggdnog.nl/kind-en-opvoeden/vaccinaties/infographic-vaccinatiegraad-per-gemeente> is deze in te zien.

Tijdig signaleren en hulp inschakelen

De JGZ kijkt naar het kind als geheel en betreft hierbij de lichamelijke, psychische, sociale en cognitieve ontwikkeling. Zij signaleert bevorderende en bedreigende factoren in de opvoeding in gezin en omgeving. Indien nodig wordt hulp erbij gevraagd of doorverwezen. In Berkelland is in 2019 18,58% (aantal 243) doorverwezen naar bijvoorbeeld kinderarts, fysiotherapeut of logopedist. In tabel 2 van de bijlage ziet u dit uitgewerkt. Hoewel dit niet in de tabel staat opgenomen, heeft Yunico mondeling toegelicht dat hiervan bij 4,66% (aantal 61) sprake is van opvoedingproblematiek. Het percentage aandachtsdossiers in onze gemeente bedraagt 3,67% (aantal 48). Dit zijn dossiers van kinderen die extra opmerkzaamheid vragen tijdens de contactmomenten. Er zijn in zo'n soort dossier één of meerdere risicofactoren aanwezig. Dit kunnen zowel ouder-, kind- of gezinsfactoren zijn. Soms zijn de risico's nog niet altijd concreet te benoemen, maar dan gaat de professional af op het zogeheten "professionele onderbuikgevoel." Vaak blijkt dat dit gevoel later ook onderbouwd kan worden met daadwerkelijk geconstateerde risico's. Het percentage multiprobleem dossiers is 0,31% (aantal 4). Yunico spreekt van een multiprobleem dossier als er naast Yunico twee of meer hulpverleners in het gezin aanwezig zijn of als hulp geweigerd wordt. In deze gevallen vindt afstemming plaats met het team Voormekaar. In tabel 3 van de bijlage is hiervan een overzicht opgenomen.

Maatwerkproducten Home-Start en InHuis Steungezinnen

Naast de uitvoering van het basispakket JGZ en het RVP levert Yunico maatwerkproducten. Home-Start is een laagdrempelige manier van opvoedingondersteuning. Vrijwilligers bieden, na professionele training, ondersteuning en praktische hulp in een gezin. Home-Start draagt bij aan de zelfredzaamheid en het probleemoplossend vermogen van gezinnen met kinderen in de leeftijd van 0 tot 7 jaar. Inmiddels is er ook Home-Start + voor gezinnen met jeugdigen in de leeftijd van 7 tot 15 jaar. De inzet door vrijwilligers moet voorkomen dat dagelijkse problemen uitgroeien tot complexe problemen, waarvoor jeugdzorg nodig is. Ook wordt Home-Start ingezet om de afbouw van jeugdzorg mogelijk te maken. Home-Start is het afgelopen jaar 20 keer (waarvan 3 keer voor Home-Start+) in Berkelland ingezet. Zie ook tabel 4 in de bijlage.

Binnen de pilot InHuis Steungezinnen verbindt een coördinator van Yunico overbelaste gezinnen aan steungezinnen. Eens per week of twee weken vangt het steungezin (vrijwilligers) een kind op uit het overbelaste vraaggezin. Dat geeft de ouders even wat ruimte voor zichzelf, terwijl het kind wat extra aandacht krijgt. Hiermee wordt de inzet van (meer) professionele hulpverlening voorkomen. In het pilotjaar 2019 waren er in Berkelland 11 vraaggezinnen in beeld en hebben zich 8 steungezinnen aangeboden. In 2019 zijn er 2 koppelingen tot stand gebracht.

Tot slot

In de afgelopen periode heeft ook Yunico haar werkwijze vanwege de maatregelen rond het coronavirus moeten aanpassen. Volgens landelijke afspraak gaat de JGZ door voor baby's en kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar en voor kinderen waar zorgen over zijn. Dit al dan niet in aangepaste vorm via telefonisch consult of beeldbellen. De consulten waarbij gevaccineerd wordt hebben een hoge prioriteit en worden gerekend tot niet-uitstelbare zorg. Die zijn in de afgelopen periode dan ook zoveel mogelijk door gegaan. Nu de maatregelen inmiddels weer wat versoepeld zijn, haalt Yunico een aantal uitgestelde contactmomenten in. De richtlijnen van het RIVM blijven daarbij leidend.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers

drs. J.H.A. van Oostrum

Kopie aan: -Archief

Tabel 1

Bereik 2019

Gemeente	Zuigelingen	Peuters	Totaal in zorg	% bereik 2019	Aantal non-bereik	%non-bereik 2019
Aalten	237	684	921	99,67%	3	0,33%
Berkelland	321	987	1308	99,46%	7	0,54%
Bronckhorst	250	721	971	99,18%	8	0,82%
Doetinchem	529	1593	2122	99,15%	18	0,85%
Oost-Gelre	251	771	1022	99,80%	2	0,20%
Lochem	227	717	944	99,26%	7	0,74%
Montferland	312	869	1181	99,32%	8	0,68%
Oude IJsselstreek	283	892	1175	98,98%	12	1,02%
Winterswijk	226	688	914	99,34%	6	0,66%
Zutphen	370	1143	1513	97,42%	39	2,58%
Totaal	3006	9065	12071	99,09%	110	0,91%

Tabel 2

Verwijzingen vanuit JGZ naar andere zorgverleners

	Aalten	Berkelland	Bronckhorst	Doetinchem	Oost-Gelre	Lochem	Montferland	Oude IJsselstreek	Winterswijk	Zutphen
Huisarts	1,63%	1,07%	2,47%	1,60%	2,64%	3,07%	0,68%	2,98%	1,09%	1,26%
Kinderarts	1,30%	2,37%	1,34%	3,20%	1,37%	1,59%	1,86%	1,45%	2,08%	2,12%
Radioloog	5,32%	4,97%	5,12%	4,62%	4,60%	4,45%	3,30%	2,98%	4,05%	2,78%
Overige medisch specialisten	2,39%	2,91%	1,75%	2,45%	1,96%	4,13%	1,95%	2,21%	2,41%	2,18%
Kinderfysiotherapeut	7,82%	3,36%	6,69%	6,97%	6,56%	2,65%	6,44%	3,83%	5,91%	3,50%
Logopedist	2,71%	1,22%	2,88%	3,20%	2,25%	1,48%	2,37%	2,72%	1,53%	3,50%
MEE/Integrale Vroeghulp	0,33%	0,46%	0,41%	0,52%	0,78%	1,59%	0,51%	0,43%	0,33%	0,13%
Diëtist	0,76%	0,69%	0,41%	0,33%	0,49%	0,32%	0,42%	0,34%	0,66%	0,26%
Audiologisch centrum	0,54%	0,99%	0,62%	0,99%	0,29%	0,11%	0,93%	0,17%	0,44%	1,32%
Anders	0,54%	0,54%	0,82%	1,65%	1,17%	1,80%	0,42%	1,19%	0,98%	2,12%
Totaal aantal verwijzingen	23,34%	18,58%	22,53%	25,54%	22,11%	21,19%	18,88%	18,30%	19,47%	19,17%

Eén kind kan meerdere verwijzingen hebben.

Tabel 3

Aandacht-dossiers en Multiprobleem dossiers

Gemeente	Aandacht-dossiers	%	Multi	%	Aantal kinderen in zorg per 31 dec 2019*
Aalten	56	6,08	10	1,09	921
Berkelland	48	3,67	4	0,31	1308
Bronckhorst	50	5,15	8	0,82	971
Doetinchem	215	10,13	30	1,41	2122
Lochem	72	7,63	5	0,53	944
Montferland	73	6,18	44	3,73	1181
Oost-Gelre	72	7,05	6	0,59	1022
Oude IJsselstreek	96	8,17	34	2,89	1175
Winterswijk	54	5,91	18	1,97	914
Zutphen	170	11,24	20	1,32	1513
Totaal	906	7,51	179	1,48	12071

Aandacht-dossiers zijn dossiers van kinderen die extra opmerkzaamheid vragen tijdens contactmomenten. Er zijn in zo'n soort dossier één of meerdere risicofactoren aanwezig. Dit kunnen zowel ouder-, kind- als gezinsfactoren zijn.

Er is sprake van een multiprobleem dossier als er naast Yunio twee of meer hulpverleners in het gezin aanwezig zijn of als hulp geweigerd wordt.

* Kinderen geboren van 1 januari 2016 tot en met 31 december 2019

Tabel 4

Home-Start en Home-Start +

Gemeente	Totaal aantal trajecten 2019
Aalten	16
Berkelland	20
Bronckhorst	13
Doetinchem	35
Lochem	9
Montferland	15
Oost-Gelre	15
Oude IJsselstreek	17
Winterswijk	21
Totaal	161

